

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ
ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΑΡΙΘ. 14/2023
ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ-ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ

Σήμερα στις 28.6.2023 ημέρα Τετάρτη και ώρα 20:00 μ.μ. το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Ευλοκάστρου Ευρωστίνης συνήλθε σε τακτική συνεδρίαση, Δια ζώσης ύστερα από την αριθμ. **11153/23.06.2023** έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου, που επιδόθηκε σε κάθε έναν Δημοτικό Σύμβουλο, σύμφωνα με το άρθρο 78 του νόμου 4954/2022 (ΦΕΚ.136/Α/9-7-2022) και τις διατάξεις του άρθρου 67 του Ν. 3852/2010.

Στη συνεδρίαση παρευρέθηκε και η δημοτική υπάλληλος Ερασμία Δρούγκα ειδική γραμματέας του Δημοτικού Συμβουλίου.

Αφού διαπιστώθηκε ότι υπάρχει νόμιμη απαρτία δεδομένου ότι σε σύνολο **27** Δημοτικών Συμβούλων βρέθηκαν παρόντες **19**.

ΠΑΡΟΝΤΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ:

1/ΛΑΣΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (Πρόεδρος), 2/ΛΟΝΤΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ, 3/ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, 4/ ΜΕΝΝΟΥΝΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ 5/ΚΑΡΑΒΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ 6/ ΣΚΕΡΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ 7/ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΗΛΙΑΣ, 8/ΜΠΡΑΚΟΥΛΙΑΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ, 9/ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ 10/ΔΟΥΡΗΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ, 11/ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, 12/ ΚΑΡΑΒΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ 13/ΚΟΛΟΤΟΥΡΟΣ ΛΑΜΠΡΟΣ 14/ΓΚΙΟΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ 15/ΚΑΤΣΟΥΛΑΣ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ 16/ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΤΡΙΝΙΑ-ΜΑΡΙΑ (ΠΑΤΡΙΤΣΙΑ), 17/ ΜΑΣΤΕΛΛΟΥ ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ 18/ΚΑΛΥΒΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ 19/ΧΑΡΤΣΙΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΑΠΟΝΤΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ:

1/ΑΛΟΓΟΓΙΑΝΝΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, 2/ΔΟΥΒΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, 3/ΝΙΑΡΡΟΣ ΗΛΙΑΣ 4/ΜΕΤΕΒΕΛΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ 5/ ΘΕΟΔΟΣΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ 6/ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ 7/ΚΑΖΑΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ 8/ ΤΣΙΡΜΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

Στη συνεδρίαση κλήθηκαν οι Πρόεδροι των Κοινοτήτων.

Στη συνεδρίαση κλήθηκε και ο Δήμαρχος κ. Βλάσιος Τσιώτος ο οποίος και παραβρέθηκε.

Αριθμ. Αποφ. 149/2023

ΘΕΜΑ: «Γνωμοδότηση σχετικά με τη «Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου Αιολικό Πάρκο συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 49,5 MW και αποδιδόμενης ισχύος 48,3 MW στη θέση "Τσούμα -Χιόνι- Στέκος" των Δήμων Σικυωνίων & Ευλοκάστρου- Ευρωστίνης στην Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας, της Περιφέρειας Πελοποννήσου, (ΠΕΤ: 2202728313)»

Ο κ. Πρόεδρος κάνοντας εισήγηση στο 1^ο θέμα της ημερήσιας διάταξης έδωσε το λόγο στον αντιδήμαρχο κ. Αποστολόπουλο ο οποίος έθεσε υπόψη του συμβουλίου τα εξής:

1. την υπ' αριθμ. πρωτ. **195514/08-06-23** Ανακοίνωση του **Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Πελοποννήσου,**

2. την υπ' αριθμ. πρωτ. **48072/30-05-23** «Γνωμοδότηση επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου «Αιολικό Πάρκο συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 49,5 MW και αποδιδόμενης ισχύος 48,3 MW στη θέση "Τσούμα- Χιόνι- Στέκος" των Δήμων Σικωνίων & Ευλοκάστρου-Ευρωστίνης στην Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας, της Δ/νσης Υδάτων Δυτικής Ελλάδας της Περιφέρειας Πελοποννήσου» της **Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελ/σου, Δυτ. Ελλάδας & Ιονίου,**

3. την υπ' αριθμ. πρωτ. **273973/31-05-23** Γνωμοδότηση για τη διαδικασία έκδοσης Απόφασης Περιβαλλοντικών όρων έργων και δραστηριοτήτων κατηγορίας Α' της αριθ. ΔΙΠΑ/οικ. 37674/2016 (ΦΕΚ 2471/10-8-2019 τ Β') απόφασης Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως ισχύει, του **Δασαρχείου Ευλοκάστρου** για το έργο «Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου «Αιολικό Πάρκο συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 49,5 MW και αποδιδόμενης ισχύος 48,3 MW στη θέση "Τσούμα -Χιόνι- Στέκος" των Δήμων Σικωνίων & Ευλοκάστρου- Ευρωστίνης στην Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας, της Περιφέρειας Πελοποννήσου», (ΠΕΤ: 2202728313)»,

4. την υπ' αριθμ. πρωτ. **274056/31-05-23** Γνωμοδότηση για τη διαδικασία έκδοσης Απόφασης περιβαλλοντικών όρων έργων και δραστηριοτήτων κατηγορίας Α της Κ.Υ.Α 1958/2012 (ΦΕΚ 21 Β'), όπως ισχύει του **Δασαρχείου Κορίνθου,** αναφορικά με την «Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου «Αιολικό Πάρκο συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 49,5 MW και αποδιδόμενης ισχύος 48,3 MW στη θέση "Τσούμα -Χιόνι- Στέκος" των Δήμων Σικωνίων & Ευλοκάστρου- Ευρωστίνης στην Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας, της Περιφέρειας Πελοποννήσου»,

5. την υπ' αριθμ. πρωτ. **275979/01-06-23** Γνωμοδότηση για τη διαδικασία έκδοσης απόφασης περιβαλλοντικών όρων έργων και δραστηριοτήτων κατηγορίας Α της Κ.Υ.Α 1958/2012 (ΦΕΚ 21 Β'), όπως ισχύει της **Δ/νσης Δασών Κορινθίας** που αφορά τη «Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου «Αιολικό Πάρκο συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 49,5 MW και αποδιδόμενης ισχύος 48,3 MW στη θέση "Τσούμα -Χιόνι- Στέκος" των Δήμων Σικωνίων & Ευλοκάστρου- Ευρωστίνης στην Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας, της Περιφέρειας Πελοποννήσου»,

6. την υπ' αριθμ. πρωτ. **286010/07-06-23** Γνωμοδότηση του Τμήματος Δασικών Χαρτογραφήσεων της **Διεύθυνσης Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών** του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας

αναφορικά με την «Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου «Αιολικό Πάρκο συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 49,5 MW και αποδιδόμενης ισχύος 48,3 MW στη θέση "Τσούμα -Χιόνι- Στέκος" των Δήμων Σικωνίων & Ευλοκάστρου- Ευρωστίνης στην Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας, της Περιφέρειας Πελοποννήσου».

7. την από 21/06/2023 πρακτικό τακτικής συνεδρίασης της συντονιστικής επιτροπής που γνωμοδοτεί αρνητικά.

8. την αριθμ. 3/23-6-2023 απόφαση της επιτροπής διαβούλευσης που γνωμοδοτεί αρνητικά

9. την αριθμ.41/27-6-2023 απόφαση της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής που γνωμοδοτεί αρνητικά.

10.Τις αρνητικές γνωμοδοτήσεις των δημοτικών κοινοτήτων του Δήμου Ευλοκάστρου Ευρωστίνης.

11. Τις ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ των παρακάτω φορέων:

-Η ΕΝΩΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΠΑΤΑΡΑΙΚΟΥ «Ο ΝΗΡΕΑΣ» -Η ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ «Η ΑΛΚΥΩΝ» - ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑΣ ΑΠΘ κ. Κ.ΒΟΥΔΟΥΡΗ - ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΖΗΡΕΙΑΣ (ένωση προσώπων χωρίς νομική προσωπικότητα).

Συνεχίζοντας ο κ. Αποστολόπουλος αναφέρθηκε:

Τεκμηρίωση χλωριδικής και οικολογικής σημασίας όρους Κυλλήνη (Ζήρεια) και της κορυφής Μικρή Ζήρεια (κορυφή Χιόνι)

Εισαγωγή - Σημασία του όρους Κυλλήνη στη φυτογεωγραφική περιοχή της Πελοποννήσου

Η Πελοπόννησος συγκροτεί μαζί με τη Στερεά Ελλάδα τα δύο σημαντικότερα «μεγα-θερμά σημεία βιοποικιλότητας» της Ελλάδας ως προς το συνολικό χλωριδικό αλλά και ενδημικό τους πλούτο.

Το όρος Κυλλήνη (Ζήρια), το δεύτερο υψηλότερο όρος της Πελοποννήσου μετά την οροσειρά του Ταΰγετου αποτελεί ένα **σημαντικό «μικρο-θερμό σημείο» βιοποικιλότητας εντός της χλωριδικής περιοχής της Πελοποννήσου**, καθώς εδώ (στο όρος Κυλλήνη) απαντάται **το 30% περίπου της συνολικής χλωρίδας της Πελοποννήσου** (περίπου 1150 είδη και υποείδη φυτών).

Η μικρή οροσειρά της Κυλλήνης χωρίζεται σε δύο συγκροτήματα με την ψηλότερη κορυφή (Μεγάλη Ζήρεια ή Σημείο) να φτάνει στα 2374 μ., ενώ η Μικρή Ζήρεια με την ψηλότερη κορυφή Χιόνι φτάνει τα 2117 μ. Τον ορεινό όγκο «διχοτομεί» η χαράδρα της Φλαμπουρίτσας, καταφύγιο άγριας ζωής που διασχίζεται από τον ποταμό Σύθα και αποτελεί ένα χαρακτηριστικό τοπίο του ορεινού οικοσυστήματος της Κυλλήνης, με εξαιρετικό ενδιαφέρον. Από την Κορυφή Χιόνι ξεκινάει μια πεταλοειδής μικρή κορυφογραμμή, στην οποία διακρίνονται δύο πλατιές κορυφές, η Παράγκα και ο Προφήτης Ηλίας, που χωρίζονται από ένα μικρό οροπέδιο (Μακρύλακκος). Ο Προφήτης Ηλίας χαμηλώνει στο μεγάλο διάσελο της Ζήριας (2130m) και από εκεί αρχίζουν οι

κλιτύες της ψηλότερης κορυφής, που με τον επιβλητικό της κώνο, αποτελεί την πιο γνωστή και χαρακτηριστική εικόνα του όρους.

Στο σύνθετο ορεινό τοπίο της Ζήρειας, τα κύρια χαρακτηριστικά είναι η υψηλή ποικιλότητα ειδών, οικοτόπων, οικοσυστημάτων και τοπίων όπως αυτά διαβαθμίζονται σε όλο το υψομετρικό εύρος του όρους.

Μεγάλη Ζήρεια, Μικρή Ζήρεια και χαράδρα Φλαμπουρίτσας μια ενιαία οικολογική ενότητα

Οι δύο κορυφές του ορεινού συγκροτήματος της Κυλλήνης (Μεγάλη Ζήρεια και Μικρή Ζήρεια), μαζί με τη χαράδρα της Φλαμπουρίτσας, αποτελούν μια ενιαία ενότητα με υψηλή βιοποικιλότητα καθεμιά από μόνη της, αλλά και μια αδιάσπαστη ενότητα που συνολικά αθροίζει ποσοστό **μεγαλύτερο του 50% των ειδών της συνολικής χλωριδικής ποικιλότητας και ποσοστό 90% των ενδημικών ειδών του όρους.**

«Θερμές περιοχές» φυτοποικιλότητας στο όρος Κυλλήνη- Συγκριτική αξιολόγηση περιοχών υψηλής οικολογικής σημασίας

Με την έννοια θερμή περιοχή φυτο-ποικιλότητας» (plantdiversity hotspot) στο όρος Κυλλήνη, αναφερόμαστε σε εκείνες τις γεωγραφικές υπο-περιοχές του όρους που κατατάσσονται ιδιαίτερα ψηλά ως προς: α) τον πλούτο των ειδών τους, β) τα επίπεδα ενδημισμού, γ) τον αριθμό σπάνιων ή απειλούμενων ειδών. Με βάση τους Δημόπουλος (1993), Georgiadis & Dimopoulos (1993), Dimopoulos & Georgiadis (1994) και επικαιροποιημένες πληροφορίες (FloraHellenicaDatabase, Ιούνιος 2023) οι θερμές υποπεριοχές φυτοποικιλότητας εντοπίζονται:

Στα ανωδασικά (πάνω από τα δασο-όρια και τα δενδρο-όρια) οικοσυστήματα του όρους Κυλλήνη που χαρακτηρίζονται από **υψηλή οικολογική αξία**, καθώς το σύνθετο μωσαϊκό που διαμορφώνεται από τις εναλλαγές βράχων και σαρών, συγκεντρώνει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: ποικίλες φυτοκοινωνίες "στεππόμορφων" και "ξυρισμένων (χιονόφιλών)" λιβαδιών, ασβεστολιθικών με:

- **υψηλό βαθμό ποικιλότητας** (ως προς τον αριθμό των ειδών και των τύπων βλάστησης),
- **μεγάλη μοναδικότητα ή σπανιότητα ορισμένων οικοτόπων/οικοσυστημάτων,**
- **μεγάλο βαθμό εξάρτησης ορισμένων ειδών από τους οικοτόπους και τις φυτοκοινωνίες όπου συμμετέχουν και μεγάλες εκτάσεις που κατά κανόνα καταλαμβάνουν οι διάφοροι τύποι βλάστησης.**

Από την οικολογική αξιολόγηση του συνόλου των οικοσυστημάτων του όρους Κυλλήνη [Δημόπουλος 1993, Georgiadis&Dimopoulos (1993), Dimopoulos&Georgiadis (1994)] προέκυψε με τεκμηριωμένο τρόπο η οικολογική σημασία ορισμένων περιοχών που συγκεντρώνουν ιδιαίτερα οικολογικά χαρακτηριστικά. Οι τρεις περιοχές που κρίνεται ότι

είναι ιδιαίτερα αξιόλογες και έχουν αποτελέσει μέχρι τώρα αντικείμενο χλωριδικών και φυτοκοινωνιολογικών ερευνών είναι **τα ανωδασικά οικοσυστήματα της Μεγάλης Ζήρειας, τα οικοσυστήματα της Μικρής Ζήρειας και η χαράδρα της Φλαμπουρίτσας (Πίνακας 1, Εικόνα 1) .**

Παράμετροι χαρακτηρισμού «θερμής περιοχής»	Μεγάλη Ζήρια (>1700 μ)	Μικρή Ζήρια (>1700 μ)	Χαράδρα Φλαμπουρίτσας
Συνολικός αριθμός ειδών	402	180	264
Αριθμός ενδημικών ειδών	80	25	33
Αριθμός ειδών / τύπων οικοτόπων προτεραιότητας Οδηγίας 92/43	1/2	0/2	0/2
Αριθμός ειδών του ΠΔ 67/81	39	17	45
Αριθμός ειδών σε κατηγορία κινδύνου της IUCN	• 2 EN (κινδυνεύοντα) • 4 VU (τρωτά) • 1 NT (σχεδόν απειλούμενα)	• 1EN (κινδυνεύοντα) • 1VU (τρωτά) • 2NT (σχεδόν απειλούμενα)	• 2 EN (κινδυνεύοντα) • 1VU (τρωτά) • 2NT (σχεδόν απειλούμενα)

Για την τεκμηρίωση των προς προστασία αξιόλογων στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος του ορεινού όγκου της Κυλλήνης (Ζήρεια) και την οριοθέτηση του προστατευτέου αντικειμένου στις επιμέρους υπο-περιοχές της εξεταζόμενης περιοχής, σε σχέση με τα φυτικά taxa και τους τύπους οικοτόπων, ελήφθησαν υπόψη δύο ομάδες κριτηρίων:

α) τα οικολογικά και τα νομοθετικά στοιχεία προστασίας/διατήρησης τύπων οικοτόπων και των φυτικών ειδών και πιο συγκεκριμένα:

- η ετερογένεια των επιμέρους περιοχών ως έκφραση της ποικιλότητας των διαφορετικών τύπων οικοτόπων βλάστησης,
- η ένταξη των τύπων οικοτόπων και των φυτικών ειδών σε κατάσταση προτεραιότητας σύμφωνα με τα Παραρτήματα I και II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ αντίστοιχα,

- η ένταξη των φυτικών ειδών σε Διεθνείς καταλόγους επικινδυνότητας και προστασίας,
- η ύπαρξη ενδημικών φυτών της Ελλάδας της Πελοποννήσου, του όρους Κυλλήνη (Ζήρια) και της οικολογίας των επιμέρους οικοτόπων βλάστησης,
- η ποικιλότητα κάθε οικολογικά αξιόλογης υπο-περιοχής σε επίπεδο ενδημικών φυτικών taxa εκφρασμένα ως πλούτο ενδημικών ειδών οποιασδήποτε κλίμακας.

β) τις υφιστάμενες πιέσεις και τις δυνητικές απειλές και πιο συγκεκριμένα:

- τα στοιχεία των ασκούμενων σήμερα πιέσεων στους επιμέρους τύπους οικοτόπων και στα ενδημικά, σπάνια, κινδυνεύοντα και προστατευόμενα φυτικά είδη που απαντώνται σε αυτούς
- τα στοιχεία των δυνητικών απειλών που μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά στο μέλλον την κατάσταση διατήρησης ειδών και τύπων οικοτόπων.

Τεκμηρίωση οικολογικής αξίας Μικρής Ζήριας

Η τεκμηρίωση της υψηλής οικολογικής αξίας του συγκροτήματος της Μικρής Ζήριας και των θέσεων οικοτόπων /οικοσυστημάτων που έχουν σημασία προστασίας, λόγω του ότι εδώ αναπτύσσονται σημαντικά στοιχεία βιοποικιλότητας, συνοψίζεται παρακάτω:

1. έχει καταγραφεί και χαρτογραφηθεί υψηλή ποικιλότητα τύπων οικοτόπων της Οδηγίας 92/43/ΕΕ (4090, *6230, 5210, 8140, 8210), εκ των οποίων ο 6230 (χιονόφιλα λιβάδια/χλοώδεις διαπλάσεις με *Nardus*- το επίσημο όνομα σύμφωνα με το Παράρτημα I της Οδηγίας 92/43) είναι **οικότοπος προτεραιότητας για διατήρηση στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης**
2. έχουν καταγραφεί στον ορεινό όγκο της Μικρής Ζήριας, εφαρμόζοντας πολύ αυστηρά κριτήρια, 51 Σημαντικά Είδη (Important Species) με περιορισμένη γενικά γεωγραφική εξάπλωση και ανήκουν στις εξής κατηγορίες (ο αριθμός σε κάθε κατηγορία δίνεται εντός παρενθέσεως):
 - **Ελληνικά/Πελοποννησιακά ενδημικά είδη (25)**, Μεσογειακά είδη (2), **Βαλκανικά είδη (13)**, **Είδη στη Βαλκανική και την Ανατολία (6)**, Είδη στη Βαλκανική και την Ιταλία (1), Ανατολικο-Μεσογειακά είδη (3), είδη της Ευρώπης και της ΝΔ Ασίας(1)

Παράμετροι χαρακτηρισμού «θερμής περιοχής»		Μικρή Ζήρια (>1700 μ)
Συνολικός αριθμός ειδών		180
Αριθμός ενδημικών ειδών		25
Αριθμός ειδών προτεραιότητας / τύπων οικοτόπων προτεραιότητας Οδηγίας 92/43		0/1
Αριθμός ειδών του ΠΔ 67/81		17
Αριθμός ειδών σε κατηγορία κινδύνου της IUCN		• 1ΕΝ (κινδυνεύοντα) • 1VU (τρωτά) • 2ΝΤ (σχεδόν απειλούμενα)

3. Τα ενδημικά, τα περιορισμένης εξάπλωσης είδη και τα σπάνια, κινδυνεύοντα είδη στο συγκρότημα της Μικρής Ζήριας συναντώνται στις εξής οικοτοπικές κατηγορίες:

- Βλάστηση υψηλών ορέων (ορεινή- και όρο μεσογειακή βλάστηση, σάρες και βράχια μεγάλων υψομέτρων, χαμηλοί θαμνώνες πάνω από τα δενδροόρια): τα 18 από τα 51 είδη
- Εύκρατοι και υπο-μεσογειακοί λειμώνες (ξηρά και μεσοφυτικά λιβάδια και βοσκότοποι, βραχώδεις προεξοχές και πετρώδη εδάφη): τα 19 από τα 51 είδη
- Απόκρημνα βράχια, βράχια μικρότερης κλίσης, ογκόλιθοι: τα 10 από τα 51 είδη

Οδηγία 92/43/ΕΕ και χωροθέτηση Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας

Η Οδηγία 92/43/ΕΟΚ προστατεύει και διαφυλάσσει την ακεραιότητα τύπων οικοτόπων (στη Μικρή Ζήρια έχουμε τον οικότοπο 6230) και ειδών προτεραιότητας που περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα. Ωστόσο, στην Ελλάδα πολλά είδη που δεν έχουν συμπεριληφθεί στα Παραρτήματα II, IV και V της Οδηγίας, παραμένουν σε καθεστώς ατελούς μελέτης και αξιολόγησης, τόσο κατά θέσεις (όπου εκτελείται το κάθε έργο), όσο και σε εθνικό επίπεδο. Για να γίνει αντιληπτό αυτό που αναφέρεται παραπάνω, αρκεί να επισημανθεί ότι **μόλις 65 είδη της Ελλάδας έχουν συμπεριληφθεί στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43, όταν στην Ελλάδα έχουμε 1144 ενδημικά είδη και 471 ενδημικά υποείδη φυτών.**

Το πλαίσιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης καλύπτει τυχόν προστατευτέα αντικείμενα που προκύπτουν κατά τη μελέτη των έργων αυτών. **ΩΣΤΟΣΟ, απουσιάζει η υποχρέωση συστηματικής καταγραφής χλωρίδας και τύπων βλάστησης/οικοτόπων και τεκμηρίωσης τυχόν απειλών στη ζώνη κατάληψης του έργου κατά το στάδιο των μελετών για την αρχική χωροθέτηση του έργου.**

Αναφορικά με τη χλωρίδα και τη βλάστηση των περιοχών των χωροθετήσεων – εντός και εκτός περιοχών Natura 2000 – **το κύριο ζήτημα ανακύπτει από τις επιφάνειες κατάληψης των ΑΣΠΗΕ και κυρίως των συνοδών έργων οδοποιίας, τα οποία και αποτελούν το κύριο αίτιο οριστικής απώλειας οικοτόπων και διατάραξης της φυσικότητας των τοπίων. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με την παρουσία δεκάδων διαφορετικών ειδών (πολλά με ιδιαίτερο μικρό μέγεθος) μέσα σε πολύ μικρές επιφάνειες, συμβάλλει στην περιορισμένη γνώση για την πιθανή απώλεια της βιοποικιλότητας που επιφέρει κάθε έργο σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.**

Το ζήτημα που καλείται να αναδείξει και να διερευνήσει η επιστημονική κοινότητα είναι η σωστή εφαρμογή των προδιαγραφών μελετών και αδειοδότησης αυτών των έργων, τόσο μέσα από τη συνεχή εξερεύνηση και τεκμηρίωση των στοιχείων της βιοποικιλότητας των ορεινών περιοχών, όσο και από τη πραγματιστική παρουσίαση των αντισταθμισμάτων της απώλειας φυσικών πόρων σε σχέση με τα επιδιωκόμενα ενεργειακά, κοινωνικά και οικονομικά οφέλη.

Ορεινά οικοσυστήματα: ζωτικός χώρος για τη βιοποικιλότητα, την ανθρώπινη δραστηριότητα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος

Τα ορεινά οικοσυστήματα καλύπτουν το 24% της χερσαίας επιφάνειας του πλανήτη (Kaposetal. 2000) και φιλοξενούν παγκοσμίως: α) ιδιαίτερα υψηλή ποικιλότητα ειδών (π.χ. παρέχοντας ποικιλία ενδιαιτημάτων για πολλά διαφορετικά είδη), β) μεγάλη ποικιλότητα σε τύπους οικοσυστημάτων – φυσικούς, ημι-φυσικούς και ανθρωπογενείς (π.χ. δάση, θαμνώνες, λιβάδια, βραχώδη «στεππόμορφα» λιβάδια, χιονόφιλα λιβάδια, σάρες και απόκρημνα έως κατακόρυφα βράχια), ενώ ταυτόχρονα υποστηρίζουν μια πληθώρα οικονομικών δραστηριοτήτων (π.χ. κτηνοτροφία, δασοπονία, γεωργία, αναψυχή και τουρισμό σε όλη τη διάρκεια του έτους), παρέχοντας ένα μεγάλο εύρος οικοσυστημικών υπηρεσιών και ωφελειών στην κοινωνία (Körner and Ohsawa, 2005).

Τα ορεινά οικοσυστήματα κατατάσσονται μεταξύ των οικοσυστημάτων που παρέχουν ιδιαίτερα υψηλή ποικιλότητα οικοσυστημικών υπηρεσιών, τόσο σε παγκόσμιο (Grêt-Regameyetal. 2012), όσο και σε Ευρωπαϊκό

επίπεδο (Maesetal. 2011). Ταυτόχρονα, τα ορεινά οικοσυστήματα διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στη ρύθμιση του παγκόσμιου κλίματος, της προστασίας των εδαφών από τη διάβρωση, ενώ ταυτόχρονα φιλοξενούν πληθώρα δραστηριοτήτων αναψυχής και πολιτισμού που ενυπάρχουν στην εθνική και τοπική παράδοση των περιοχών τους (Grêt-Regameyetal. 2012; EgarterVigletetal. 2016). Τα όρη λειτουργούν επίσης και ως υπαίθρια επιστημονικά εργαστήρια, κυρίως λόγω των ιδιαίτερων κλιματικών συνθηκών που επικρατούν και που τα καθιστούν ευαίσθητα στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής (Beniston 2003; Löffleretal. 2011). Για παράδειγμα, η τήξη των παγετώνων στις ορεινές περιοχές παρέχουν ισχυρά στοιχεία που τεκμηριώνουν την κλιματική αλλαγή (Kohler and Maselli 2009), ενώ ταυτόχρονα σπάνια είδη φυτών και ζώων που έχουν εξελιχθεί προκειμένου να μπορούν να επιβιώνουν στις επικρατούσες αντίξοες κλιματικές συνθήκες των μεγάλων υψομέτρων, πασχίζουν να επιβιώσουν από τον διαρκή περιορισμό αυτών των εκτάσεων (Bonasonietal. 2009), τόσο λόγω της αλλαγής του κλίματος, όσο και λόγω της ανθρωπίνης δραστηριότητας.

Ιδιαίτερης σημασία για τη βιοποικιλότητα έχουν τα ορεινά οικοσυστήματα που βρίσκονται στις κορυφές των βουνών ή καλύτερα σε περιοχές που βρίσκονται:

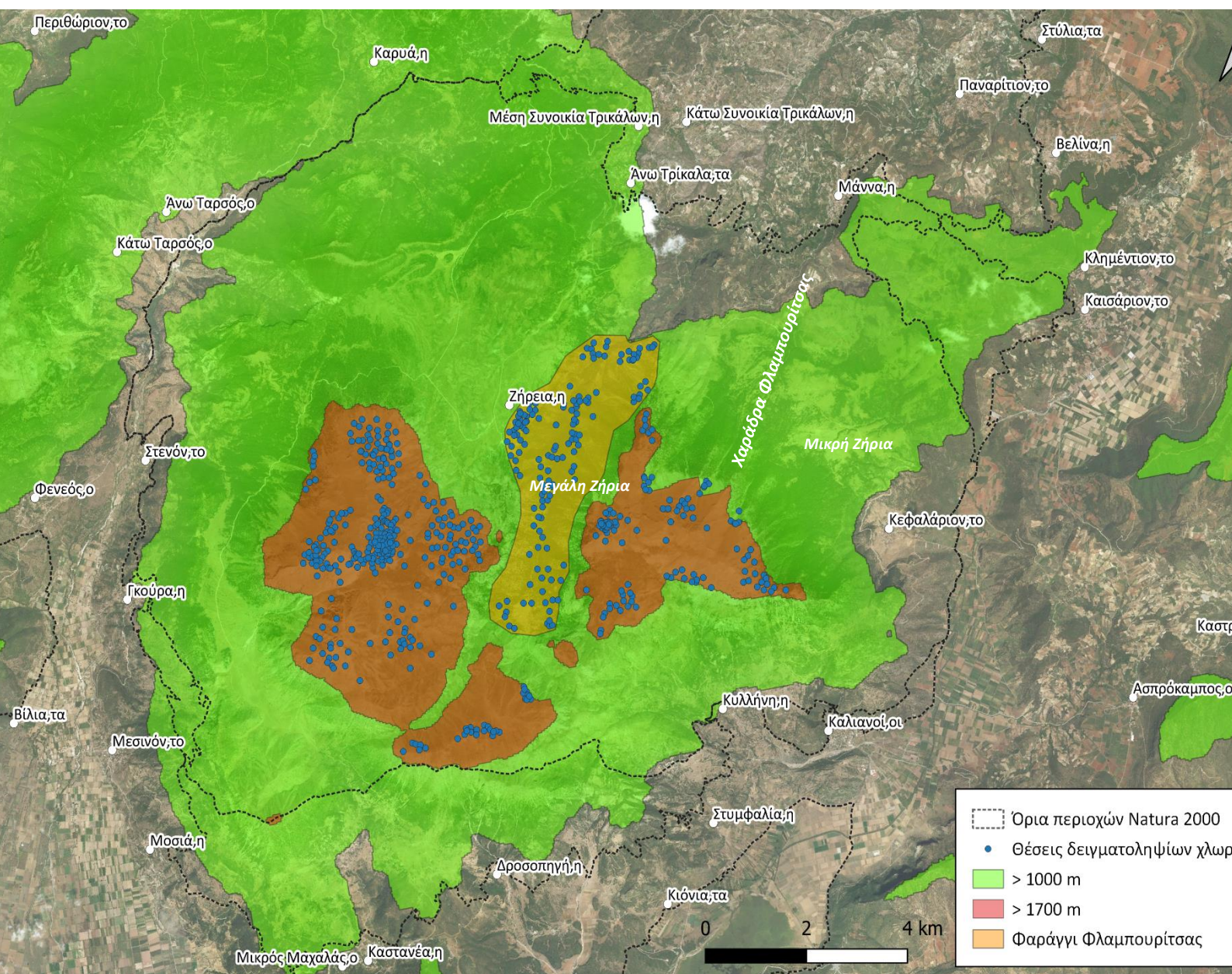
- i. στον **αλπικό** ή εφόσον βρισκόμαστε στην Μεσογειακή βιογεωγραφική ζώνη, στον **ορο-μεσογειακό όροφο βλάστησης**, δηλ. πάνω από τα κλιματικά καθοριζόμενα ανώτερα δασο-όρια.
- ii. στον οικοτόνο των ανώτερων δασοορίων, δηλ. στη ζώνη μετάβασης από τον δασικό όροφο βλάστησης στον αλπικό ή ορο-μεσογειακό όροφο βλάστησης.
- iii. κοντά στον ανώτερο δασικό όροφο βλάστησης (ορεινός-μεσογειακός όροφος βλάστησης), όπου από την μακροχρόνια ανθρωπίνη δραστηριότητα έχουν δημιουργηθεί ανοικτού τύπου μη-δασικά οικοσυστήματα (ορεινά βοσκοτόπια και ορεινές χορτολιβαδικές εκτάσεις).

Αξιοσημείωτο ενδιαφέρον έχει το γεγονός ότι παρά τον περιορισμένο σχετικά χώρο βιοτόπου, που παρατηρείται πλησιάζοντας στις κορυφές του βουνών, το μέγεθος των ειδών που ζουν σε αυτές τις περιοχές φαίνεται να συμβάλει καθοριστικά στην υψηλή βιοποικιλότητα που καταγράφεται εκεί. Κατά μέσο όρο τα φυτικά είδη που ζουν σε περιοχές πάνω από τα δασοόρια, έχουν το πολύ το 1/10 του μεγέθους των πλησιέστερων συγγενών τους που ζουν στις πεδινές περιοχές (Körner, 1999). Είναι χαρακτηριστικό, ότι σε μια επιφάνεια 18x28 cm και σε υψόμετρο 1050m σε λιβάδι στη Βόρεια Σουηδία, καταγράφηκαν 34 διαφορετικά είδη φυτών (Körner, 1999, KörnerandSpehn, 2002). Αντίστοιχες καταγραφές υπάρχουν για όλα τα ανωδασικά

οικοσυστήματα (κατακόρυφα βράχια, βραχώδη «στεππόμορφα» λιβάδια, χιονόφιλα λιβάδια κλπ) και ιδιαίτερα στην Ελλάδα υπάρχει αρκετά καλή τεκμηρίωση, μέσω των προγραμμάτων βιο-παρακολούθησης των ορεινών περιοχών του δικτύου Natura 2000.

Στην Ελλάδα, στα ορεινά οικοσυστήματα (πάνω από τα δασο-όρια) φιλοξενούνται περισσότερα από 1385 είδη φυτών από τα οποία 640, καταγράφονται μόνο στις περιοχές αυτές. Από αυτά, τα 381 είναι ελληνικά ενδημικά taxa, ενώ τα 577 θεωρούνται ως είδη με περιορισμένη γεωγραφική εξάπλωση. Το γεγονός αυτό έχει ιδιαίτερη αξία για την προστασία και τη διατήρηση αυτών των οικοσυστημάτων και των ειδών που φιλοξενούν, αφού τις τελευταίες δεκαετίες χωροθετούνται εντός αυτών των βιοτόπων μεγάλα έργα και υποδομές ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Στην Ελλάδα, η χωροθέτηση των Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ) γίνεται μέχρι σήμερα στην ηπειρωτική χώρα σε ορεινές εκτάσεις, πάνω από τα δασοόρια όπου το αιολικό δυναμικό αξιολογείται κατάλληλο για την υλοποίηση της επένδυσης και την αποδοτικότητά της.

Σημαντικό μέρος των χωροθετήσεων βρίσκεται εντός των περιοχών του δικτύου Natura 2000. Πιο συγκεκριμένα, από τους 261 ΑΣΠΗΕ με άδεια λειτουργίας οι 93 βρίσκονται εντός των ορίων περιοχών NATURA 2000, ενώ ταυτόχρονα από τους 956 ΑΣΠΗΕ με άδειες παραγωγής ή εγκατάστασης, οι 477 χωροθετούνται, εξ ολοκλήρου ή μερικώς, εντός περιοχών NATURA 2000. Τέλος, εκκρεμούν 367 αιτήσεις για εγκατάσταση εντός προστατευόμενων περιοχών.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΡΝΙΘΟΠΑΝΙΔΑ

Τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα που παρουσιάζει η ΕΟΑ έχουν πολύ χαμηλή αξιοπιστία για τους εξής λόγους:

Α) Όσον αφορά την ορνιθοπανίδα, στην ΕΟΑ προβάλλεται ο ισχυρισμός πως «συγκεντρώθηκαν δεδομένα από 30 ημέρες παρατηρήσεων πεδίου, από τον Αύγουστο του 2020 έως τον Ιούλιο του 2021», χωρίς όμως να προσδιορίζονται οι ακριβείς ημερομηνίες διεξαγωγής εργασιών πεδίου. Κατά συνέπεια:

- Δεν είναι δυνατόν να ελεγχθεί αν η ΕΟΑ συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις που θέτει η Υπουργική Απόφαση ΥΑ 1702205/20.10.2014 για την περίοδο διεξαγωγής των εργασιών πεδίου για έργα Α1 εντός ΖΕΠ. Σύμφωνα με τη διατύπωση που υπάρχει στην ΕΟΑ, αυτές οι 30 ημέρες θα μπορούσαν να κατανέμονται με οποιονδήποτε τρόπο σε αυτό το διάστημα και να μην καλύπτουν ικανοποιητικά την αναπαραγωγική ή τις υπόλοιπες περιόδους που θέτει ως προϋπόθεση η ΥΑ.

Β) Δεν μπορούν να αξιολογηθούν τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα καταγραφών πεδίου, αν αυτές οι καταγραφές δεν αντιστοιχηθούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες, που αντιστοιχούν σε διαφορετικές περιόδους δραστηριότητας των πουλιών.

- Η κάλυψη της θέσης εγκατάστασης κατά τις εργασίες πεδίου είναι ανεπαρκέστατη, με αποτέλεσμα οι παρατηρήσεις να μην θεωρούνται ολοκληρωμένες και αξιόπιστες (και επομένως και τα συμπεράσματα που προκύπτουν από αυτές). Όπως αναφέρει η ΕΟΑ, επιλέχθηκε μόνο ένα εποπτικό σημείο για τις παρατηρήσεις ορνιθοπανίδας, το οποίο βρίσκεται σε απόσταση από 1 χλμ. και περισσότερο από τις θέσεις των α/γ και 300-400 μ. χαμηλότερα σε υψόμετρο. Δεν υπάρχουν δηλαδή σημεία παρατήρησης εντός του πολυγώνου εγκατάστασης, αλλά ούτε καν από τη βόρεια πλευρά της κορυφής (ουσιαστικά η «επιλογή» των σημείων παρατήρησης στηρίχτηκε αποκλειστικά στο που φτάνουν δασικοί δρόμοι).

Ακόμα και οι δειγματοληψίες οικοτόπων δεν πραγματοποιήθηκαν στις περιοχές επέμβασης! Συγκεκριμένα αναφέρεται στην ΕΟΑ πως: «Οι φυτοληψίες πραγματοποιήθηκαν εκτός γηπέδου, σε απόσταση περίπου 1 χλμ. νότια του ΑΣΠΗΕ (λόγω αδυναμίας πρόσβασης), σε υψόμετρο πεδίου 1700 μ, τον Απρίλιο του 2021. **Για την πρόσβαση στις κορυφές απαιτείται πολύωρη πεζοπορία και διέλευση από επικίνδυνα σημεία με απότομες κλίσεις**».

Φυσικά η επιχειρηματολογία αυτή είναι αστεία και δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή. Πρώτον, οι δειγματοληψίες καταγραφής του

φυσικού περιβάλλοντος είναι ανούσιες αν δεν γίνουν τουλάχιστον στις θέσεις επέμβασης. Δεύτερον, το αν απαιτείται πολύωρη πεζοπορία (δηλαδή να πληρωθούν περισσότερες ανθρωποώρες για να γίνει σωστά η εργασία) αποτελεί ζήτημα που πρέπει να λύσει ο μελετητής και ο φορέας του έργου. Τρίτον, το αν χρειάζεται «διέλευση από επικίνδυνα σημεία» είναι επίσης ανυπόστατο επιχείρημα, εφόσον την περιοχή επισκέπτονται πολλές ομάδες ορειβατών και φυσιολατρών και υπάρχουν μονοπάτια που οδηγούν με ασφάλεια στην κορυφή της Μικρής Ζήρειας – εντέλει εφόσον υπήρχε η δυνατότητα από τον φορέα του έργου να τοποθετήσει με ασφάλεια ανεμόμετρο στη θέση εγκατάστασης, μπορεί να φροντίσει και για την πρόσβαση των ομάδας εργασίας πεδίου.

2. Με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/50146/1786 – 5.5.2023 καθορίστηκαν οι Στόχοι Διατήρησης για την Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) GR2530006. Σύμφωνα με τον Νόμο 4014/2011, η απόφαση για το κατά πόσον παραβλάπτεται η ακεραιότητα της περιοχής NATURA από την υλοποίηση του έργου «πρέπει να εστιάζεται και να περιορίζεται στους στόχους διατήρησης της περιοχής». Η υλοποίηση του έργου πρόκειται να θέσει σε κίνδυνο και να επηρεάσει αρνητικά τους Στόχους Διατήρησης της ΖΕΠ. Για παράδειγμα, για τον Χρυσαιτό έχει τεθεί ως Στόχος Διατήρησης η Επίτευξη 2 αναπαραγωγικών ζευγαριών στην περιοχή. Σύμφωνα με τα υπάρχοντα δεδομένα (Πρόγραμμα Επαναξιολόγησης 69 Σημαντικών Περιοχών για τα Πουλιά για τον χαρακτηρισμό τους ως Ζωνών Ειδικής Προστασίας της ορνιθοπανίδας), ένα ζευγάρι δραστηριοποιείται στις νότιες και δυτικές πλευρές της ΖΕΠ, ενώ το ζευγάρι που παρατηρούνταν στην κοιλάδα της Φλαμπουρίτσας πιθανώς έχει χαθεί. Δεδομένης της εγγύτητας της θέσης εγκατάστασης με την κοιλάδα της Φλαμπουρίτσας και του γεγονότος ότι οι κορυφές της Μικρής Ζήρειας φιλοξενούν πολλές κατάλληλες θέσεις φωλιάσματος για το είδος (απόκρημνα βράχια), είναι σαφές πως η ενδεχόμενη υλοποίηση του έργου θα εμποδίσει ευθέως την επίτευξη του Στόχου Διατήρησης για το είδος (δηλαδή της απρόσκοπτης εγκατάστασης ζευγαριού που θα καταλάβει την ιστορική επικράτεια).

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

– Η εγκατάσταση θα γίνει στο καρστικό σύστημα των ανθρακικών πετρωμάτων της περιοχής, το οποίο βάση την κατάταξη του Σχεδίου Διαχείρισης, ανήκει στο Υπόγειο Υδατικό Σύστημα (ΥΥΣ) «Σύστημα Ζήρειας» με κωδικό EL0200220. – Το σύστημα αυτό έχει αξιολογηθεί ότι βρίσκεται σε καλή χημική κατάσταση και καλή ποσοτική κατάσταση και εντάσσεται στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών ως Υδατικό Σύστημα για ανθρώπινη κατανάλωση με κωδικό EL0200220Α7 του

Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Βόρειας Πελοποννήσου (ΕΛ02).

- Ο φυσικός εμπλουτισμός των καρστικών υδροφορέων γίνεται σχετικά εύκολα και κυρίως από την άμεση κατείσδυση του νερού της βροχόπτωσης μέσω καταβοθρών, σημείων θραύσης του επικάρστ, ρωγμών, διακλάσεων, κ.λπ. Ο εμπλουτισμός εξαρτάται από τις χρήσεις γης, τον τύπο του εδαφικού επικαλύμματος, τον βαθμό καρστικοποίησης και την παρουσία αδιαπέρατων στρωμάτων στον καρστικό υδροφόρα.

- Τα καρστικά συστήματα εκφορτίζονται από μεγάλες πηγές. Έχουν δε σημαντική ρυθμιστική ικανότητα, αφού οι παροχές των πηγών που τροφοδοτούν παραμένουν σχετικά υψηλές ακόμα και σε ξηρές περιόδους. Η μείωση της τροφοδοσίας (φυσικού εμπλουτισμού) συνεπάγεται τη μείωση της παροχής των πηγών. Το συγκεκριμένο σύστημα εκφορτίζεται μέσω των πηγών Στυμφαλίας-Κεφαλαρίου, καθώς και άλλες μικρότερες πηγές. Οι ανωτέρω πηγές είναι σημαντικές για την υδατική οικονομία του Νομού Κορινθίας, αφού τροφοδοτούν την πόλη της Κορίνθου και Κιάτου, και επιπλέον καλύπτουν τις αρδευτικές ανάγκες της Βόχας. - Οι καρστικοί υδροφορείς είναι ιδιαίτερα τρωτοί (ευάλωτοι) στις επιπτώσεις των κλιματικών μεταβολών, καθώς και στην εξωτερική ρύπανση από ανθρώπινες δραστηριότητες. Αυτό απαιτεί οριοθέτηση ζωνών προστασίας και εφαρμογή ιδιαίτερων μέτρων προστασίας, ειδικά όταν αξιοποιούνται για ύδρευση. Πιθανές επιπτώσεις ως γνωστόν, οι ανεμογεννήτριες επηρεάζουν τοπικά την υγρασία της ατμόσφαιρας και τη συμπύκνωση των υδρατμών, επηρεάζοντας το καθεστώς των βροχοπτώσεων και γενικότερα τον υδρολογικό κύκλο της περιοχής. Επιπλέον, οι υδρατμοί, λοιπόν, κοντά στην επιφάνεια του εδάφους συντηρούν την πανίδα και την χλωρίδα στην εδαφική ζώνη. Οι επεμβάσεις για την εγκατάσταση των ανεμογεννητριών, όπως εκσκαφές, τσιμεντώσεις, αποψιλώσεις, κ.λπ. στεγανοποιούν το έδαφος μειώνοντας την τροφοδοσία των υπόγειων υδροφορέων μέσω της κατείσδυσης του νερού σε καρστικούς αγωγούς που πιθανά τροφοδοτούν τις πηγές. Οι καρστικοί υδροφορείς είναι στην ουσία ένα δίκτυο επικοινωνούντων αγωγών, ρωγμών, διακλάσεων, κ.λπ. και η κίνηση του νερού δεν είναι εύκολο να καθορισθεί και για τον λόγο αυτόν απαιτείται η εκπόνηση ειδικής υδρογεωλογικής μελέτης. Άλλωστε, το κύριο χαρακτηριστικό των καρστικών πετρωμάτων, λόγω της τεκτονικής δραστηριότητας, είναι η ανάπτυξη ανεξάρτητων ενοτήτων και υδροφοριών με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Όπως προαναφέρθηκε, η πιθανή μείωση της τροφοδοσίας του υπόγειου υδροφόρα, μέσω της κατείσδυσης νερού της βροχόπτωσης, θα επηρεάσει άμεσα τις παροχές των πηγών Στυμφαλίας και Κεφαλαρίου.

Με δεδομένο ότι το καρστικό σύστημα είναι υψηλής δυναμικότητας και πολύ σημαντικό για την κάλυψη των υδατικών αναγκών μεγάλου τμήματος της Κορινθίας και ότι η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου πρακτικά δεν μελετά τις επιπτώσεις της εγκατάστασης των ανεμογεννητριών στον υδρολογικό κύκλο και τις παροχές των πηγών, καθώς και τους τρόπους αντιμετώπισής τους, προτείνεται: - Να μελετηθούν ενδελεχώς με ειδική υδρογεωλογική μελέτη (με πιθανή χρήση ιχνηθετήσεων, ισοτόπων, γεωφυσικής διασκόπησης, κ.λπ.) οι επιπτώσεις της εγκατάστασης ανεμογεννητριών στην τροφοδοσία του καρστικού συστήματος της ζώνης τροφοδοσίας των πηγών, καθώς και στις παροχές των κύριων πηγών. - Επιπρόσθετα, απαιτείται η οριοθέτηση των ζωνών προστασίας των πηγών, οι οποίες αξιοποιούνται ως νερό ανθρώπινης κατανάλωσης, για να καθορισθεί αν το έργο χωροθετείται εντός αυτών.

Ακόμα οι ορεινές περιοχές των Τρικάλων, της Στυμφαλίας και του Φενεού, που περικλείουν το όρος Ζήρεια, έχουν καταστεί τα τελευταία χρόνια πολύ σημαντικός πόλος τουριστικής ανάπτυξης. Το ισχυρό σημείο αυτής της ανάπτυξης αποτέλεσε το μεγάλης αξίας φυσικό περιβάλλον της Ζήρειας. Για αυτό τόσο οι δημοτικές αρχές του Δήμου Ευλοκάστρου-Ευρωστίνης όσο και πολλοί ντόπιοι επιχειρηματίες, έχουν επενδύσει τα τελευταία χρόνια με συνέπεια και με προσήλωση στον αειφόρο τουρισμό, καθώς προσφέρει τις καλύτερες προοπτικές προστασίας του περιβάλλοντος για τις μελλοντικές γενιές, αλλά ταυτόχρονα και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης. Ο αειφόρος τουρισμός βασίζεται στην ανάδειξη και προώθηση του φυσικού κεφαλαίου μιας περιοχής, μέσω της προώθησης ήπιων, "εναλλακτικών" και φυσιολατρικών ταξιδιωτικών εμπειριών. Είναι μάλιστα ιδιαίτερα κοινωνικά και οικονομικά ωφέλιμος, καθώς εμπλέκει όλον τον παραγωγικό κόσμο μιας περιοχής (εστίαση, φιλοξενία, πρωτογενής παραγωγή) σε ένα αειφόρο δίκτυο οικονομικών και κοινωνικών σχέσεων. Είναι προφανές ότι το προτεινόμενο έργο είναι αντίθετο με τους στόχους της οικονομικής και κοινωνικής προοπτικής που σχεδιάσαμε για τον τόπο μας.

Ακολούθως ο κ. Αποστολόπουλος πρότεινε να γνωμοδοτήσουμε αρνητικά όπως έχει διατυπωθεί η άποψή μας από την επιτροπή διαβούλευσης. Θα παρακολουθούμε τις συνθήκες, διατυπώνοντας πάλι, αν θέλετε, και με απόφασή ακόμα την άποψη ότι σε κάθε βήμα που θα ακολουθεί τη διοικητική διαδικασία και τη διαδικασία αδειοδότησης εμείς θα αντιδρούμε με κάθε τρόπο. Δηλαδή αν παρ' ελπίδα εκδοθεί απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, εμείς θα πρέπει να προσφύγουμε στο ΣτΕ. Ανάλογα δηλαδή με το βαθμό και την πρόοδο αυτής της αδειοδότησης εμείς θα πρέπει ανάλογα να

αντιδρούμε και νομίζω ότι όλοι συμφωνούμε και σε αυτό το σημείο.

ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ: Επειδή το θέμα το ενεργειακό είναι κάτι καινούργιο και είναι πανελλαδικό το πρόβλημα, και δυστυχώς είναι τεράστιο και για την Πελοπόννησο. Πρέπει να το δούμε όχι μόνο όσον αφορά τις διαδικασίες, οι οποίες συμφωνώ απόλυτα με αυτά τα οποία λέτε, με τη μόνη διαφορά ότι χρειάζεται ένας ειδικός για να μας βρει τι ακριβώς θα πρέπει να δούμε και το οποίο πραγματικά θα παίξει ρόλο στην απόφαση της Περιφέρειας. Θα πρέπει να απευθυνθούμε και στους βουλευτές του Νομού μας και στους υπουργούς, έτσι ώστε να τους κάνουμε γνωστό ότι υπάρχει αντίθεση όλου του κόσμου, όλου του Δήμου σε αυτή την απόφαση.

ΜΠΡΑΚΟΥΛΙΑΣ: Επειδή λοιπόν συμμετείχα και στην πρώτη επιτροπή που είχε ορίσει το Δημοτικό Συμβούλιο, η πρότασή μου είναι, όπως είπε ο κ. Αποστολόπουλος, να παραμείνει αυτή η επιτροπή σε ισχύ και αν θέλει να εμπλουτιστεί ακόμα, έτσι ώστε να παρακολουθεί τις εξελίξεις στο Περιφερειακό και μετά.

ΚΑΡΑΒΑΣ ΣΠΥΡΟΣ: Δεν νομίζω ότι υπάρχει κανένας εδώ Ευλοκαστρίτης ή Ευρωστίνιος ή Κορίνθιος ή Σικυώνιος, που να πιστεύει ότι πρέπει να μπει έστω και μια ανεμογεννήτρια στη Μικρή Ζήρεια. Άρα νομίζω ότι καταρχήν είμαστε όλοι μαζί σε αυτό. Εμείς αλλά και οι Σικυώνιοι γιατί τους αφορά, πρέπει να προβούμε άμεσα σε νομική υποστήριξη.

ΚΑΤΣΟΥΛΑΣ: Συζητήθηκε και ελήφθη ομόφωνη απόφαση στις 25-11-2019, τότε συγκροτήθηκε και η επιτροπή στην οποία μετέχω κι εγώ. Επίσης, στις 29-6-2020 καταθέσαμε πρόταση ψηφίσματος για τις προστατευόμενες περιοχές NATURA 2000 με αφορμή ένα νομοσχέδιο που είχε κατατεθεί τότε, ήταν ο νόμος στη συνέχεια που ψηφίστηκε 4685/20, εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας και λοιπές διατάξεις.

ΜΑΣΤΕΛΛΟΥ: Προτείνω νομική υποστήριξη, γιατί η επιχειρηματολογία την οποία έχει ένας νομικός που ασχολείται με αυτά τα θέματα, είναι πολύ ειδική, κάτι που εμείς σαφέστατα με αυτή τη γνωμοδότηση που έχουμε ήδη κάνει, τη στηρίζουμε απ' ό,τι φαίνεται όλοι, όμως το είπα και προχθές, το λέω και σήμερα, παρατήρησα, όποιος έχει διαβάσει τις γνωμοδοτήσεις των υπηρεσιών, δηλαδή του Δασαρχείου Ευλοκάστρου, της Διεύθυνσης Δασών Κορίνθου, του Δασαρχείου Κορίνθου, βλέπει λοιπόν ότι γενικώς διαφωνεί, είναι αρνητική, αλλά σε κάποια εδάφια λέει το εξής η κάθε υπηρεσία, ότι είναι σύμφωνα με το νόμο.

Ο στόχος δεν είναι να μην έχει η Πελοπόννησος και δη η Κορινθία κι εμείς ηλεκτρική ενέργεια. Ο στόχος δεν είναι να μην γίνει το συγκεκριμένο έργο γενικά. Ο στόχος είναι ότι η Μικρή Ζήρεια και τα προβλήματα τα οποία έχουμε πει ήδη και έχουμε επισημάνει και φαίνονται και στο σημείωμα αυτό, ότι δεν πρέπει να γίνει εκεί, σε μια περιοχή NATURA.

Ακολουθώντας ο Πρόεδρος κάλεσε το Συμβούλιο να αποφασίσει σχετικά.

Το Δημοτικό Συμβούλιο αφού έλαβε υπόψη του, την ανωτέρω εισήγηση, τις παραπάνω γνωμοδοτήσεις-αποφάσεις,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Γνωμοδοτούμε αρνητικά στη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου Αιολικό Πάρκο συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 49,5 MW και αποδιδόμενης ισχύος 48,3 MW στη θέση "Τσούμα -Χιόνι- Στέκος" των Δήμων Σικυωνίων & Ευλοκάστρου- Ευρωστίνης στην Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας, της Περιφέρειας Πελοποννήσου, (ΠΕΤ: 2202728313)» για τους παρακάτω λόγους:

Το προτεινόμενο έργο χωροθετείται στην κορυφογραμμή της Μικρής Ζήρειας για την εγκατάσταση των Α/Γ και στις νότιες πλαγιές της για την κατασκευή της οδού πρόσβασης. Συνολικά προβλέπεται η κατάληψη 150 στρεμμάτων και η εκσκαφή 280.000 κμ βραχωδών και ημιβραχωδών εδαφών. Πρόκειται δηλαδή για ένα τεράστιο έργο, που θα αλλοιώσει οριστικά και αμετάκλητα την μορφή της κορυφογραμμής αλλά και του βουνού γενικότερα, με μεγάλες επιπτώσεις σε κάθε επίπεδο του φυσικού περιβάλλοντος.

Στις κορυφές της Μικρής Ζήρειας αναπτύσσονται οικότοποι μεγάλης σημασίας οι οποίοι θα καταστραφούν λόγω της διάνοιξης του προβλεπόμενου δρόμου και λόγω της κατάληψης ζωτικού χώρου από τις Α/Γ. Ιδιαίτερα ο οικότοπος 6230 (χιονόφιλα λιβάδια/χλωώδεις διαπλάσεις με *Nardus*-σύμφωνα με το Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43) είναι οικότοπος προτεραιότητας για διατήρηση στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης τα ενδημικά, τα περιορισμένης εξάπλωσης είδη και τα σπάνια και κινδυνεύοντα είδη χλωρίδας τεκμηριώνουν την οικολογική αξία του συγκροτήματος της Μικρής Ζήρειας. Παράλληλα η Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη που εκπονείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος για την περιοχή Natura του όρους Κυλλήνη(Ζήρεια), αναμένεται με βάση τα οικολογικά χαρακτηριστικά να κατατάξει την περιοχή του προτεινόμενου έργου σε «Ζώνη Απόλυτης Προστασίας της Φύσης» ή σε «Ζώνη Προστασίας της Φύσης». Στις δύο αυτές ζώνες δεν επιτρέπεται ως χρήση γης η εγκατάσταση

Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, σύμφωνα με τα άρθρα 14α και 14β του ΠΔ 59/2018.

Ως προς την αξιολόγηση των επιπτώσεων στην ορνιθοπανίδα δεν προκύπτει αν η Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις που θέτει η Υπουργική Απόφαση ΥΑ 1702205/20.10.2014 για έργα Α1 εντός ΖΕΠ. Επίσης δεν μπορούν να αξιολογηθούν τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα καταγραφών πεδίου καθώς δεν καλύπτουν το απαιτούμενο φάσμα δραστηριότητας ενώ είναι απαράδεκτο να μην έχουν γίνει παρατηρήσεις εντός του πολυγώνου εγκατάστασης. Ακόμα είναι σαφές πως η ενδεχόμενη υλοποίηση του έργου θα εμποδίσει ευθέως την επίτευξη του Στόχου Διατήρησης για το είδος του Χρυσαιτού που έχει τεθεί ως Στόχος Διατήρησης η επίτευξη 2 αναπαραγωγικών ζευγαριών στην περιοχή της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) GR2530006.

Ως προς την αξιολόγηση των επιπτώσεων στην υδρογεωλογική κατάσταση είναι δεδομένο ότι το καρστικό σύστημα είναι υψηλής δυναμικότητας και πολύ σημαντικό για την κάλυψη των υδατικών αναγκών μεγάλου τμήματος της Κορινθίας. Η Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση του έργου πρακτικά δεν μελετά τις επιπτώσεις της εγκατάστασης των ανεμογεννητριών στον υδρολογικό κύκλο και τις παροχές των πηγών, καθώς και τους τρόπους αντιμετώπισής τους. Κρίνεται ως απαραίτητη η περαιτέρω ενδελεχής υδρογεωλογική μελέτη.

Ακόμα οι ορεινές περιοχές των Τρικάλων, της Στυμφαλίας και του Φενεού, που περικλείουν το όρος Ζήρεια, έχουν καταστεί τα τελευταία χρόνια πολύ σημαντικός πόλος τουριστικής ανάπτυξης. Το ισχυρό σημείο αυτής της ανάπτυξης αποτέλεσε το μεγάλης αξίας φυσικό περιβάλλον της Ζήρειας. Για αυτό τόσο οι δημοτικές αρχές του Δήμου Ευλοκάστρου-Ευρωστίνης όσο και πολλοί ντόπιοι επιχειρηματίες, έχουν επενδύσει τα τελευταία χρόνια με συνέπεια και με προσήλωση στον αειφόρο τουρισμό, καθώς προσφέρει τις καλύτερες προοπτικές προστασίας του περιβάλλοντος για τις μελλοντικές γενιές, αλλά ταυτόχρονα και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης. Ο αειφόρος τουρισμός βασίζεται στην ανάδειξη και προώθηση του φυσικού κεφαλαίου μιας περιοχής, μέσω της προώθησης ήπιων, "εναλλακτικών" και φυσιολατρικών ταξιδιωτικών εμπειριών. Είναι μάλιστα ιδιαίτερα κοινωνικά και οικονομικά ωφέλιμος, καθώς εμπλέκει όλον τον παραγωγικό κόσμο μιας περιοχής (εστίαση, φιλοξενία, πρωτογενής παραγωγή) σε ένα αειφόρο δίκτυο οικονομικών και κοινωνικών σχέσεων. Είναι προφανές ότι το προτεινόμενο έργο είναι αντίθετο με τους στόχους της οικονομικής και κοινωνικής προοπτικής που σχεδιάσαμε για τον τόπο μας.

Η απόφαση αυτή έλαβε α/α 149/2023.
Αφού συντάχθηκε υπογράφεται ως ακολούθως
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ
υπογραφή υπογραφές

Ακριβές απόσπασμα
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΑΣΚΟΣ